

Att köpa förfalskade varor – vad innebär det?

Det handlar inte längre bara om kläder, skor och klockor. Varumärkesförfalskning och piratkopiering förekommer idag inom alla områden och omfattar allt från läkemedel och livsmedel till batterier och bildelar. Med detta informationsblad vill vi ge övergripande information om vad det innebär att köpa förfalskade varor och hur du som konsument kan få betala ett högt pris för en billig peng.

Vad blir följden av att jag köper förfalskade varor?

Varumärkesförfalskning och piratkopiering har blivit en storindustri som förekommer överallt i världen. Tullmyndigheterna stoppade 2010 över 100 miljoner varor som misstänktes vara förfalskningar – enbart i EU. En stor del av varorna kom från Asien med Kina som enskilt största ursprungsland.

Att denna svarta ekonomi drabbar de som har rättigheten till originalvarorna är självklart. Det blir en snedvriden konkurrenssituation som helt kan slå ut lagliga företag när konsumenterna väljer billiga kopior. Arbetstillfällena går förlorade och samhället går miste om skatteintäkter.

Men även för dig som konsument är piratkopieringen ett bekymmer. För vad händer när sminket du använder visar sig innehålla kvicksilver? Om bromsklossen till bilen inte håller måttet? Om kosttillskottet du tar består av ämnen som förbjudits för att de kan ge allvarliga biverkningar?

Vad ska jag tänka på som konsument?

Använd ditt förnuft: Känns erbjudandet för bra för att vara sant är det kanske just det. I stället för att göra ett fynd kanske du köper en kopia.

Tänk på att många förfalskade produkter inte uppfyller säkerhetskraven och därför kan vara direkt farliga. En leksak kan till exempel vara farlig för barn om den lätt går sönder.

En oroande trend är den ökade försäljningen av läkemedel via illegala ”nätpotek”. En betydande andel av de läkemedel som säljs där är nämligen förfalskningar. Läkemedlen kan vara helt verkningslösa – vilket i sig kan vara allvarligt om det är en medicin som du verkligen behöver – men det förekommer även förfalskade mediciner som innehåller substanser som är direkt farliga.

Vad du också bör tänka på om du köper förfalskade varor är vart dina pengar tar vägen. Det kan vara så att du gynnar kriminella grupper och organisationer som finansierar sin verksamhet eller tvättar pengar med din hjälp.

Vad gör Tullverket?

För att bekämpa intrång i vissa immateriella äganderätter kan Tullverket efter en ansökan från en rättighetshavare, eller på eget initiativ, stoppa de misstänkt förfalskade varorna som du har beställt eller köpt i ett land utanför EU.

De senaste åren har Tullverket stoppat allt fler förfalskningar i brev och paket. Tänk på att många förfalskade varor säljs via internet. När vi har stoppat varorna kontaktar vi rättighetshavaren som får avgöra om det rör sig om en förfalskning eller inte. Visar det sig att det är en förfalskad vara bekräftar rättighetshavaren detta skriftligen efter en analys.

Därefter blir det en civilprocess mellan dig som konsument och rättighetshavaren. Det vanligaste är att du som köpare och rättighetshavaren gör upp i godo genom förlikning och varorna går till förstöring. I enstaka fall lämnar rättighetshavaren in en stämningsansökan till domstolen. Ditt ”fynd” kan med andra ord bli rejält mycket dyrare än du tänkt dig från början.

Finns det något undantag?

I nuläget ingriper Tullverket inte om du som resande har enstaka förfalskningar i ditt personliga bagage under förutsättning att varorna inte är av kommersiell natur. Du får ha med dig varor tull- och skattefritt för följande belopp:

- 4 300 svenska kronor om inresan sker med flyg eller färja i chartertrafik,
- 3 000 svenska kronor om inresan sker på annat sätt.

Tänk på att tullmyndigheterna i de övriga EU-länderna kan agera olika. Vissa länder ingriper även om de förfalskade varorna är för personligt bruk oavsett om värdet understiger det tull- och skattefria beloppet. Kontakta respektive lands ambassad för att få mer information.

Immaterialrätten består av olika regler som ska ge skydd mot efterbildningar och ge den så kallade rättighetshavaren ensamrätt på sin produkt, idé eller uppfinning. Vanligen skyddas rättigheterna genom en registrering. Detta gäller exempelvis för patent, varumärken, geografiska ursprungsbeteckningar och design.

Genom ett WTO-avtal som trädde i kraft 1995 fick tullmyndigheter för första gången rätt att ingripa mot intrång i immateriella rättigheter. Immaterialrättens syfte är bland annat att skapa förutsättningar för en rättvis konkurrens, stimulera och skydda skapande uppfinningar och idéer och inte minst skydda konsumenterna.

Box 12854, 112 98 Stockholm
Telefon: 0771-520 520
tullverket.se